

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การคัดเลือกอ่านตามความสนใจ เป็นการเลือกอ่านหนังสือหรือสื่อต่าง ๆ ที่ตรงกับสิ่งที่สนใจ หรือดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ช่วยให้การอ่านสนุก เพลิดเพลิน และเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน

ประโยชน์ของการคัดเลือกอ่านตามความสนใจ

- ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เมื่อผู้อ่านในสิ่งที่เราชอบจะทำให้เกิดความรู้สึกสนุกแล้วอยากอ่านต่อ
- ช่วยให้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ การอ่านในหัวข้อที่ผู้อ่านสนใจช่วยให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพิ่มมากขึ้น
- การอ่านอย่างสม่ำเสมอช่วยให้ผู้อ่านอ่านคล่อง เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น
- กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ช่วยให้ผู้อ่านจินตนาการ คิดสร้างสรรค์ และมองโลกในมุมใหม่

วิธีการคัดเลือกอ่านตามความสนใจ

- พิจารณาจากสิ่งที่ผู้อ่านสนใจเรื่องอะไร เช่น กีฬา ดนตรี การ์ตูน นิยาย วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
- หาข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือหรือสื่อต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจเลือก
- เลือกหนังสือหรือสื่อที่มีระดับความยากเหมาะสม
- ลองอ่านหนังสือหรือสื่อประเภทต่าง ๆ การอ่านสารชนิดต่าง ๆ จะทำให้เราได้รับสารได้ดีขึ้น
- สร้างบรรยากาศในการอ่าน หาที่เงียบหรือที่สงบ เพื่อให้มีสมาธิ จดจ่อกับการอ่าน
- จดบันทึกหรือสรุปเนื้อหา ช่วยให้เราจดจำเนื้อหาได้ดีขึ้น และเข้าใจประเด็นสำคัญ
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์การอ่านกับผู้อื่น พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับเพื่อน ครอบครัว หรือสมาชิกในกลุ่มอ่านหนังสือ

แหล่งข้อมูลสำหรับการคัดเลือกอ่านตามความสนใจ

- ห้องสมุด ห้องสมุดมีหนังสือให้เลือกอ่านหลากหลาย
- ร้านหนังสือ ร้านหนังสือมีหนังสือใหม่ๆ ออกวางจำหน่ายอยู่เสมอ

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกลสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกลสารแสนสนุก ปลุกความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประเภทของสาร แบ่งเป็น ๓ ชนิด ได้แก่ ๑. สารประเภทให้ความรู้ ๒. สารประเภทจรรโลงใจ
๓. สารประเภทโน้มน้าวใจ

สารให้ความรู้ เป็นสารที่ให้ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ข่าวสาร สารคดี บทความเชิงวิชาการ บทบรรยาย ซึ่งสารเหล่านี้มีความมุ่งหมายที่จะให้ความรู้เฉพาะเรื่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างชัดเจน ผู้ที่อ่านจึงต้องมีวิจารณญาณว่าสารนั้นมีคุณค่า หรือมีประโยชน์หรือไม่ ประเด็นสำคัญของเรื่องเป็นอย่างไร การนำเสนอเรื่องราวในสารนั้นเป็นอย่างไร ความน่าเชื่อถือของสารขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ดังนี้

๑. ผู้เขียน ๒. สำนักพิมพ์ ๓. แหล่งข้อมูล ๔. กระบวนการตรวจสอบ ๕. วัตถุประสงค์
๖. ความคิดเห็น ๗. รูปแบบ ๘. ความทันสมัย ๙. ความเกี่ยวข้อง ๑๐. ความน่าสนใจ

ตัวอย่างของสารประเภทให้ความรู้

- บทความเกี่ยวกับการค้นพบทางวิทยาศาสตร์หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ในหนังสือพิมพ์
- การบรรยายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยโดยนักประวัติศาสตร์ที่มีความเชี่ยวชาญ
- หนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือหนังสือสารคดี

ประโยชน์ของการรับสารประเภทให้ความรู้

- ช่วยให้ผู้รับสารได้รับความรู้ ความเข้าใจ ข้อมูล ข่าวสาร เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ทั้งยังสามารถคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ ญาณ ไตร่ตรองเรื่องราวได้ถูกต้อง สามารถตัดสินใจได้อย่างแม่นยำ และมีความสามารถพัฒนาตนเองและสังคม ทันท่วงทีเหตุการณ์ปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม ผู้รับสารควรมีวิจารณญาณในการรับสารประเภทให้ความรู้ โดยพิจารณาจากแหล่งที่มา ความน่าเชื่อถือของข้อมูล และความถูกต้องของเนื้อหา

สารประเภทจรรโลงใจ เป็นสารที่มุ่งสร้างความสุข ความสบายใจ ความเบิกบาน ความซาบซึ้ง และความประทับใจให้แก่ผู้รับสาร ช่วยยกระดับจิตใจ พัฒนาความคิด และส่งเสริมคุณธรรม

- วรรณกรรม ได้แก่ นิทาน กวีนิพนธ์ นวนิยาย บทละคร เรื่องราวที่สอนให้รู้จักคุณธรรม ความดีงาม และแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต
- ดนตรี หมายถึง เพลงที่มีเนื้อหาดี ไพเราะ สื่ออารมณ์ ความรู้สึก และความหมาย ช่วยให้ผ่อนคลาย สบายใจ และมีความสุข
- ศิลปะ หมายถึง ภาพวาด ประติมากรรม สถาปัตยกรรม การแสดงที่สื่อถึงความงาม ความประณีต ความคิดสร้างสรรค์
- ธรรมชาติ ได้แก่ ทิวทัศน์ ภูเขา ป่าไม้ ท้องทะเล สัตว์ป่า สิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติ ช่วยให้รู้สึกผ่อนคลาย สบายใจ สงบ และเกิดความซาบซึ้ง
- คำสอน ได้แก่ คำสอนของศาสนา ปรัชญา คำคม คำสอนช่วยให้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักอยู่ และรู้จักเข้าใจชีวิต

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกลสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกลสารแสนสนุก ปลุกความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ประโยชน์ของสารประเภทจรรโลงใจ

- ช่วยให้เกิดความสุข ความสบายใจ ความเบิกบาน ความซาบซึ้ง และความประทับใจ
- ยกระดับจิตใจ พัฒนาความคิด และส่งเสริมคุณธรรม
- ช่วยให้ผ่อนคลาย คลายเครียด ลดความวิตกกังวล
- ช่วยเสริมมุมมองในแง่ดี มีกำลังใจ และมีความหวัง

สารโน้มน้าวใจเป็นสารที่มุ่งโน้มน้าวให้ผู้รับสารเกิดความเชื่อ ความคิดเห็น หรือพฤติกรรมตาม
ที่ผู้ส่งสารต้องการ มักใช้ในสถานการณ์ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พฤติกรรม หรือความเชื่อของผู้อื่น

องค์ประกอบของสารโน้มน้าวใจ สารโน้มน้าวใจที่ดีประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๓ ประการ คือ

ผู้ส่งสาร ผู้ส่งสารควรมีความน่าเชื่อถือ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีความจริงใจ

สาร สารที่ส่งควรมีเนื้อหาที่ถูกต้อง น่าสนใจ และตรงประเด็น

ผู้รับสาร ผู้รับสารควรมีทัศนคติที่เปิดกว้าง พร้อมที่จะรับฟัง และคิดวิเคราะห์

ตัวอย่างของสารโน้มน้าวใจ

โฆษณา เป็นการสื่อสารที่มุ่งโน้มน้าวให้ผู้รับสารเกิดความสนใจ ความเชื่อ ความคิดเห็น
หรือพฤติกรรม เพื่อส่งเสริมการขาย การใช้บริการ หรือการสนับสนุนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โฆษณามักใช้สื่อ
ต่าง ๆ ในการเผยแพร่ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์
ป้ายโฆษณา ฯลฯ

ข่าวประชาสัมพันธ์ เป็นข้อมูลข่าวสารที่องค์กรหรือบุคคลส่งออกสู่สาธารณชน มุ่งแจ้งให้
ทราบเกี่ยวกับเหตุการณ์ กิจกรรม ผลงาน สินค้า บริการ หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่องค์กรหรือบุคคลนั้น
ต้องการสื่อสาร ข่าวประชาสัมพันธ์มักใช้สื่อต่าง ๆ ในการเผยแพร่ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร
เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ อีเมล เป็นต้น

คำปราศรัย คำปราศรัยมักใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจด้วยอารมณ์ จินตนาการ และอำนาจ

บทความ บทความมักใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจด้วยเหตุผล หลักฐาน ข้อมูล และอารมณ์

การสอน การสอนมักใช้กลวิธีการโน้มน้าวใจด้วยเหตุผล หลักฐาน ข้อมูล และการผูกมัด

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกลสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลูกปัญญา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกลสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การสรุปสาระสำคัญ เป็นการดึงใจความสำคัญของเรื่องราวออกมาเรียบเรียงใหม่ให้กระชับ โดยใช้ถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ตรงประเด็น ครบถ้วน และถูกต้อง

ประโยชน์ของการสรุปสาระสำคัญ

ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาโดยรวมของเรื่องราวได้รวดเร็ว รวมถึงเป็นฝึกทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูล และเป็นพัฒนาทักษะการเขียนให้กระชับ ชัดเจน ตรงประเด็น ประหยัดเวลา

เทคนิคการสรุปสาระสำคัญ

อ่านหรือฟังเรื่องราวให้เข้าใจ ต่อมาคือหาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า เรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ให้กระชับและตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และตรงประเด็น

แหล่งข้อมูล

เทคนิคการสรุปความ:

การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ: <https://dltv.ac.th/utis/files/download/8683>

พูดสรุปใจความสำคัญ: <https://www.trueplookpanya.com/learning/detail/34272>

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกพลังความคิด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง นิทรรศการปลุกปัญญา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เลือกสารแสนสนุก ปลุกความคิด
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ลักษณะสารประเภทให้ความรู้แบบต่าง ๆ

 สารคดี ที่มา (https://www.ookbee.com/shop/magazine/SARAKADEE) สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗	 นิทาน ที่มา https://shop.line.me/@kidbook/product/๑๐๐๐๙๕๒๗๖๔ สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗
 เว็บไซต์ ที่มา https://www.tmd.go.th/ สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗	 บทความวิชาการ ที่มา https://sciplanet.org/content/๑๔๖๖๔ สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗
 แผ่นพับให้ความรู้ ที่มา http://www.virtualmuseum.finearts.go.th/surin/index.php/th สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗	 หนังสือพิมพ์ ที่มา https://www.thaipost.net/main/detail/๑๔๙๓๔ สืบค้นเมื่อ ๑ เม.ย ๒๕๖๗